

Spre ce ne indreptam?

Parca niciodata nu am inregistrat in ultimii ani o perioada mai incerta pe piata bursiera decat in ultimele doua luni. Volumele de tranzactionare “s-au cumintit” in timp ce notiunea de trend de piata pare sa fie de domeniul trecutului. Desi traditional toamna este asteptata de catre investitorii romani cu speranta unor evolutii pozitive (speranta alimentata de evolutiile constant pozitive din aceasta parte a anului, in ultimii 5 ani) in acest an se pare ca aceste sperante tind sa se opreasca la stadiul de iluzii.

Evident ca se gasesc diferite motive care pot explica evolutia mizera a pietei bursiere romanesti din ultimele saptamani. Avem evolutii negative pe marile pietei bursiere internationale, dar totusi daca aceste piete cresc cu 5% vor stabili noi maxime istorice. Avem un trend negativ al mai multor indicatori macroeconomici, insa alte piete de active romanesti (cum este cea a activelor imobiliare) nu pare sa fie afectata. Avem evident si indicatori de evaluare bursiera mai mari decat pe alte piete din regiune (PER mediu pe piata mai ridicat in Romania decat de exemplu in Ungaria) insa cand emitenti importanti ating valori ale acestor indicatori care pe orice piata bursiera sunt considerati atractivi nu reusesc sa suscite vreun interes in crestere.

Evident avem si oferta publica de vanzare Transgaz. Tot mai multe explicatii pun pe seama ei apatia din piata. Cu alte cuvinte investitorii nu mai cumpara, nu mai vand, asteapta cu totii oferta Transgaz. Comic, nu?

Sunt explicatii ale unei stari de fapt prea firave pentru a le putea considera suficiente. Evident ca ele sunt importante accentuand sau temperand anumite accente ale tabloului Bursei romanesti. Insa eu cred ca ele ascund adevarata explicatie. Ea tine de rolul si mai ales locul pe care piata de capital il are in economia romaneasca.

Datorita modului in care a aparut si a mediului economic in care s-a dezvoltat, piata bursiera romaneasca a avut si din pacate inca mai are un rol secundar in economie, un loc departat de nucleul dur al economiei. Ca atare dinamica pietei bursiere tinde sa consemneze evolutii inegale, datorate nu unor cauze interne ci modului inca periferic pe care il are in economie.

Aceasta realitate o observam si in ceea ce priveste fluxurile investitionale care alimenteaza Bursa. Deseori speculative, ele au o inconstanta uneori incredibila pentru o economie dezvoltata cum deseori pare cea romaneasca. Lipsa, deocamdata, a unor fluxuri constante de capital indreptate spre piata bursiera determina evolutii care “bruiaza” orice incercare de rationalizare a acesteia mai ales pe termen scurt. Actiuni care erau cumparate in vara la cursuri mult mai mari anunta rezultate financiare in crestere, insa scad, titluri care sunt supraevaluate si o confirma din nou prin noile anunturi financiare raman inerte in piata. Sunt comportamente ale unei pietei inefficiente.

Exista o evidenta ingrijorare a celor implicati pe piata bursiera vizavi de evolutia modesta a acesteia. Multi incep sa spuna ca cinci ani de crestere inseamna o perioada indelungata si ca am putea asista la incheierea unui ciclu de crestere. In lumina celor expuse mai sus, dar si a realitatilor economice romanesti cred ca mai degraba ne putem astepta la revenirea unei dinamici mai bune pe piata bursiera in urmatoarea perioada, ca simptom al unei evolutii ciclice. Din pacate pana cand piata bursiera nu va reusi sa se alipeasca nucleului dur al economiei romanesti (asa cum se intampla in tari spre care ne uitam si ale caror evolutii bursiere le comentam) vom mai cunoaste implacabil astfel de momente, chiar daca de fiecare data cand Bursa va functiona din plin vom trai iluzia ca nu le vom mai traversa.